

2012 Anglie (úterý 10.7. – neděle 15.7.)

10.7. Praha – Spessart – Dunkerque - Calais

11.7. Calais – Eurotunnel – Londýn – Windsor – Bath – Avebury – Swindon (nocleh)

12.7. Swindon (nocleh) – Oxford – Warwick – Stratford-upon-Avon – Milton Keynes (nocleh)

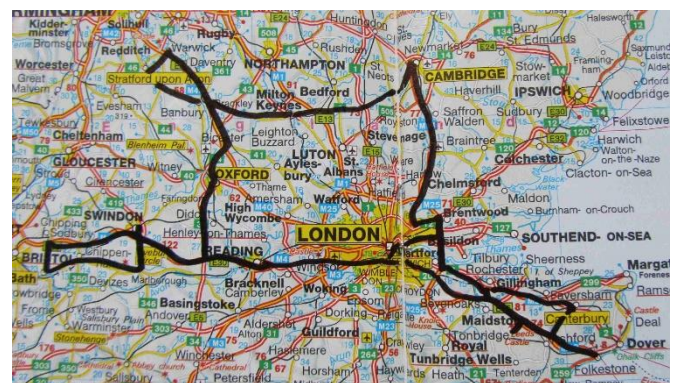
13.7. Milton Keynes (nocleh) – Cambridge – Leeds Castle – Canterbury – Dartford (nocleh na okraji Londýna)

14.7. Dartford (nocleh na okraji Londýna) – Londýn – Dover – Eurotunnel

15.7. Francie, Belgie, Nizozemí, Německo – Praha

Po nucené roční pauze jsme rozhodli pokračovat v tradici prázdninových poznávacích zájezdů. Při jeho výběru sehrála roli i skutečnost, že moje levé koleno ještě nebylo úplně v pořádku, což jsme uvedli do případných požadavků na výběr místa; přece jen jsem potřeboval mít možnost nemít nohu úplně skrčenou. Nad katalogy jsme uvažovali společně se Slugovými, a rozhodli jsme se pro zájezd do Anglie. Londýn jsme sice už viděli, ale říkali jsme si, že není na škodu si jej zopakovat, a podívat se znovu do Cambridge nás přímo lákalo. Celkový program byl atraktivní, nepříliš velké časové nároky byly obzvláště v souvislosti s mým kolenem příjemné. Místa noclehů jako obvykle nebyla v katalogu uvedena, a kromě Calais byla mimo místa, která byla poznávacími cíli zájezdu.

Zájezd do Anglie byl prvním ze zájezdů začínajících cestou na Rozvadov. Zastavili jsme v Plzni, kde kromě několika účastníků přistoupila i průvodkyně Martina, a pokračovali se zastavením v motorestu ve Sv. Kateřině přes Rozvadov kolem Norimberku a Würzburgu směrem k belgické hranici. Průjezd po dálnici je velice rychlý, ale chybí informace o tom, kde zrovna jsme, a tak poznávací přínos takového přejezdu je téměř nulový. Ocenil jsem, že nám při jízdě kolem **Würzburgu** průvodkyně několik slov o tomto bavorském městě řekla.

Mapka naší trasy po Anglii

Zdravotní zastávky u motorestů bývají příležitostí trochu se zorientovat. Při jedné z nich, na pomezí Bavorska a Hesenska, jsme si přečetli, že jsme ve **Spessartu**. To v nás vyvolalo vzpomínky na kdysi oblíbené filmové veselohry Hospoda ve Spessartu a Strašidla ze Spessartu. A zřejmě motorest svou reklamu o ně opíral. Spessart je název tamního pohoří. – Další cesta vedla přes nizozemský maastrichtský výběžek a Belgii k francouzskému Dunkerku a do **Calais**, kam jsme dorazili později, než jsme měli, a krom toho řidiči museli složitě manévrovat autobusem kolem hotelu, kde jsme měli zajištěný nocleh, tentokrát bez snídaně. A tak, kvůli nekompromisním požadavkům na délku odpočinku po dlouhé cestě, jsme vyjeli na vlak, který naložil autobus i s námi a tunelem (Chunnelem – Channel tunel) odjel do Folkestone, trochu později než bylo plánováno.

Autobus u hotelu v Calais

Autobus ve vagónu v Chunneleu

Zpoždění bylo nepříjemné, protože trasa vedla **Londýnem**, a tam jsme dorazili v době dopravních zácp. Přesto průjezd britskou metropolí stál za to, z autobusu jsme viděli leccos zajímavého. Ve **Stanstedu** na západě Londýna jsme zastavili na letišti, aby tam přistoupili asi dva účastníci zájezdu, kteří pro dálkový přejezd volili leteckou dopravu (asi byli dost přešlí z dlouhého čekání), a už nerušeně jsme pokračovali do královského sídla **Windsoru**. Zastavili jsme na parkovišti pod městem a pěšky šli přes funkční nádražíčko, zdobené starou parní lokomotivou, do města, které je převážně tvořeno hradem; někdy se uvádí, že je to největší obývaný hradní celek v Evropě, jiné prameny jej zařazují na druhé místo, až za Prahu (jde zřejmě o to, zda členitý Pražský hrad lze považovat za jeden obývaný celek). Každopádně působí velkolepě.

Na nádraží ve Windsoru

Windsor

Windsor

Windsor

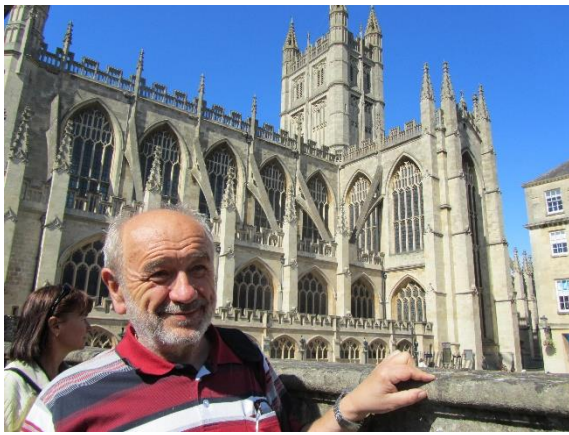

Windsor

Další naší zastávkou bylo lázeňské město **Bath** s termálními prameny. Jeho historie sahá až do dob antických a nejvýznamnější tamní památkou jsou římské lázně. Město je obtékáno řekou Avonou a jsou tam i další místa stojící za vidění; hned vedle lázní je katedrála s klášteřem a velice zajímavý je zastavěný most přes Avonu.

Bath, římské lázně

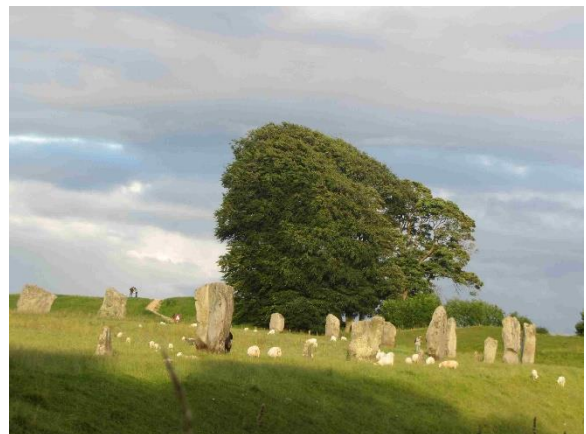
Bath, katedrála

Bath, jeden z mostů přes Avonu

Avebury, umělý pahorek ("pyramida")

Avebury, roztroušené balvany

Poslední střeďeční zastávkou bylo **Avebury**, největší megalitická památka Anglie, tvořená množstvím roztroušených balvanů a nedalekým navršeným kruhovým pahorkem. Procházka po megalitickém prostranství, na jehož okraji byly různé hospodářské stavby, byla příjemným zakončením bohatého dne. Nocleh nás čekal na

okraji **Swindonu**, přičemž město samo jsme nenavštívili a druhý den po snídani jsme na pár hodin opustili povodí Avony¹ a vyrazili do slavného univerzitního města **Oxfordu**, ležícího na Temži. Jak už bylo zvykem, začali jsme společnou prohlídkou, po níž jsme ještě měli rozchod a možnost si prohlédnout krásy města podle vlastního vkusu.

Radcliffe Camera

Corpus Christi College, refektář

Já jsem se musel na začátku od skupiny trhnout, abych vyhledal záchod. Našel jsem ostatní poměrně dobře, ale začátek společné prohlídky mi chyběl. Oxford se musí zažít. Z různých stran jsme se dívali na válcovou budovu knihovny **Radcliffe Camera**, kterou lze považovat za jakousi ikonu Oxfordu; snad nejhezčí byl pohled shora z věže kostela Panny Marie (Church of St Mary the Virgin), kterým začíná sérii obrázků z Oxfordu.

V Oxfordu je spousta kolejí a dalších univerzitních staveb, což v nás budilo vzpomínky na Cambridge, již jsme si měli zopakovat následující den. Z časových možností bylo možno do programu zařadit kolej jedinou, a asi ani Univerzita jich více pro návštěvníky nezpřístupňovala. A tak jsme si mohli vychutnat důstojnou atmosféru

¹ Keltsky *Afon* znamená řeka. Písmeno *f* v keltštině má fonetickou hodnotu *v*, tak vznikl anglická název *Avon*, čeština oblibuje názvy řek v ženském rodě, proto je česky *Avona*. Název *Avon* má v Anglii několik řek, proto se tato z nich nejdůležitější, která protéká Stratfordem, někdy nazývá *Shakespeare's Avon*

jižně od centra ležící Christ Church College se slavnostně působícím refektářem a dalšími krásnými prostory. V rámci individuální prohlídky nejúžasnější byl pohled z věže kostela St. Mary's Virgin na celé univerzitní město s mnoha kolejiemi. Kde byla St. Hugh's College, na niž studovala Bohunka, jsme jen kdesi severně tušili.

Corpus Christi College

Corpus Christi College

Corpus Christi College, v refektáři

Pohled na kostel sv. Marie Magdaleny svědčí o oblíbenosti jízdních kol v Oxfordu

Další dvě čtvrtě zastavení byla opět na březích Avony. Prvním byl hrad **Warwick**, který je dominantou stejnojmenného univerzitního města s necelými 24 tisíci obyvateli. Hrad je významným turistickým cílem a je k tomuto účelu přizpůsoben. Je to velice rozsáhlý objekt s ohromným hlavním nádvořím. Při naší návštěvě tam bylo několik skupin dětí; my s Evinkou jsme je vnímali zcela přirozeně, avšak Járovi a Dani, nezvyklým na dětský ruch, připadaly příliš hlučné. Absolvovali jsme společnou prohlídku zámeckých zaplněných interiérů, v některých místnostech probíhalo předvádění starých řemesel či dávného způsobu života, obešli si nádvoří a zašli i vně

nádvoří, kde bylo zajímavé představení s dravci; jeden opakovaně absolvoval let mezi stanovištěm na louce a jednou z hradních věží, na níž také nějaký chovatel dravců byl. V podzemí hradu byla zajímavá expozice mlynářských vodních strojů.

Na hlavním nádvoří hradu Warwick

← Město Warwick

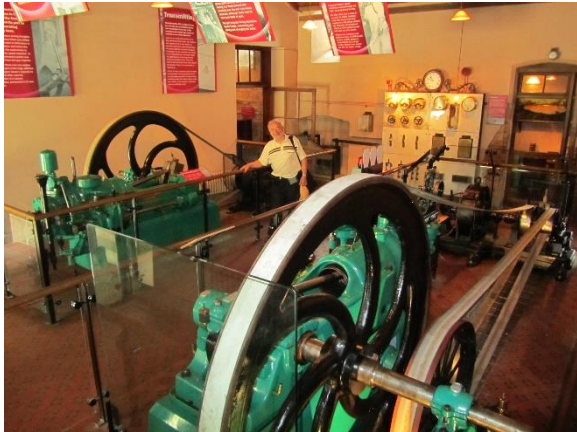

V interiéru Warwicku

V interiéru Warwicku

Vyvrcholením prohlídky hradu Warwick pro mne byla poměrně dlouhá procházka po cimbuří a hradbách, na níž leželo asi 400 schodů. Stále jsem se totiž cítil jako rekonvalescent po ložském úrazu kolena a konečně jsem si ověřil, že koleno mohu považovat za zcela funkční. A milé bylo, že radost se mnou sdílela jak Evi, tak Slugovi.

Warwick, vystavené stroje

Warwick, vodní opevnění

Warwick, pohled z cimbuří

Warwick, pohled z cimbuří

Warwickou univerzitu² jsme neviděli. Z turisticky atraktivního Warwicku, ležícího nedaleko jižně od průmyslového Coventry, a tedy i poměrně blízko k druhému největšímu britskému městu Birminghamu, jsme zamířili na jihozápad do nedalekého (cca 20 km) Shakespearova rodiště **Stratfordu nad Avonou**.

Mezi tím se dalo do deště, takže Stratford jsme prohlíželi s deštníky. Společně jsme zašli před Shakespearův rodný dům a pak nám paní průvodkyně doporučila zajít si někam na fish-and-chips. Rada to byla dobrá, ale neúplná, a tak jsme si s Evi nemoudře dali každý jednu porci, přičemž bychom si byli více pochutnali na jedné dohromady, a nadto by bývalo v kapse o 6 liber více (laciné staré fish-and-chips wrapped-in-newspaper za pár šilinků zřejmě patří zřejmě už jen – spolu se šilinky – do starých učebnic).

² Kvůli Stirlingovu vzorci jsem si nedávno půjčil v knihovně populárně psanou, avšak zajímavou knihu *Podivuhodné křivky, počítání králíků a jiná matematická dobrodružství* (Argo-Dokořán 2011), jejíž autor Keith Ball je profesorem warwické university

Podobně jako Swindon, jehož rozvoj začal s rozvojem železniční dopravy, ani **Milton Keynes**³, město založené r. 1967, kde jsme trávili druhou noc na velkém britském ostrově, nebylo předmětem naší prohlídky. Ostatně, ani tentokrát hotel, kde jsme byli ubytováni, nebyl v centru města. A jde o místo šikovně ležící mezi Stratfordem a Cambridží, kde jsme začínali bohatý páteční program.

Rotunda (Round Church)

Trinity College

Cambridge byla pro nás známým městem, byť naše orientace tam byla trochu zkomplikována tím, že jsme přicházeli do centra z tetiččina bytu na Hills Road, tedy z jihu, zatímco náš zájezdový autobus parkoval severně od centra. Začali jsme opět společnou prohlídkou, ale více vzpomínám na chvíle po rozchodu, kdy jsme rádi některá nám známá místa navštívili a ukázali je Dani a Járovi Slugovým. Museli jsme vidět Newtonovu Trinity College, kde nad hlavním vchodem je socha krále, který drží v ruce nohu od stolu, již původní sochařské dílo kdysi v minulosti obohatili studenti a vedení města a univerzity tento studenty vytvořený doplněk akceptovaly. Poměrně hodně jsme si užili přístupné části nejstarší cambridžské koleje Peterhousu (zal. 1284 Hugem de Balsham, biskupem z Ely).

A samozřejmě, moc rádi jsme opět zažili genius loci tohoto úžasného univerzitního města, které možná podle některých kritérií je trochu ve stínu Oxfordu, nicméně z exaktních věd asi více významných jmen je spojeno s Cambridží, ať už máme na mysli Isaaka Newtona či Stephena Hawkinga, nebo sice méně známé, ale výrazné a oslovující osobnosti, jakými jsou třeba Roger Penrose či John Barrow.

³ Když jsem jel. r. 1968 do Bangoru, nádraží Milton Keynes jsem registroval, asi díky připomenutí slavného anglického ekonomu; věděl jsem, že je to město nedávno založené, nicméně že mu je teprve rok, to jsem nevěděl.

King's College Chapel

Corpus Christi College

Peterhouse

(oba obrázky)

Pembroke College

Pembroke College

Další dvě v pátek navštívená místa byla v hrabství Kent, tedy jihovýchodně od Londýna, směrem k Doveru a Folkestonu, ovšem neznamenala závěr zájezdu, neboť na sobotu byl naplánován Londýn. Naše cesta z Cambridge vedla přes východní okraj Londýna k vodnímu hradu **Leeds Castle** s úžasným zámeckým parkem, v němž je i proslulý labyrint či bludiště, zkrátka *maze*.

Leeds Castle

Leeds Castle

Leeds Castle je v pravém smyslu vodním hradem. Prohlídka interiéru vede historickými místnostmi, kde jsou instalovány různě zařízené interiéry místností, zejména ložnic, a vše je doprovázeno tabulemi s komentáři. Malé části hradu jsou ponechány jako ruiny. Stavba je obklopena vodou a vně pak je nádherný park se zajímavými stromy i květinami, a je v něm zmíněné netriviální bludiště, východ z nějž není někde na obvodu, nýbrž zhruba z prostředku podzemní umělou jeskyní a chodbou. Stálo za to!

Labyrint

Labyrint

Část Leeds Ca., která má charakter zříceniny

Na stromě jsou šišky

U leedského parkoviště jsme příjemně poseděli u kávy, a pak se zájezdem odjeli do arcibiskupského sídla **Canterbury**. Je to takové milé historické město, byť, aspoň v turistické sezóně, poněkud příliš lidnaté. Katedrála s přilehlými klášterními objekty je úžasná. Možnosti prohlídky v podvečer byly už omezené, ale uzavírací doba katedrály nás zas motivovala k procházce městem s historickým opevněním a krásnou hrázděnou architekturou. Té jsme se obdivovali nejen na ulicích a náměstích, nýbrž i nad pravým ramenem řeky Great Stour [stau^{er}], kolem níž jsou jakési "canterburské Benátky".

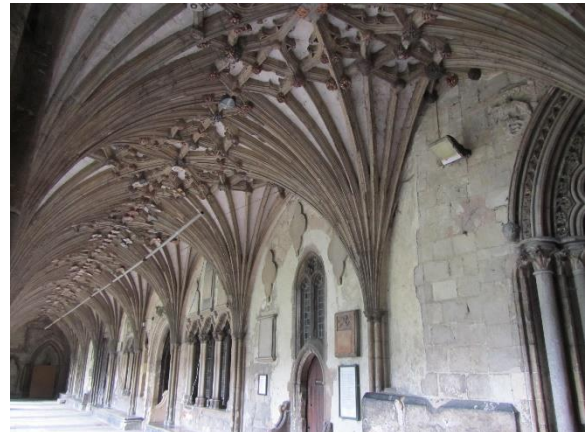
Canterbury, jedna z městských bran

Canterbury, katedrála

Canterbury, v areálu katedrály

Canterbury, v areálu katedrály

Canterbury, městská architektura

Canterbury, pravé rameno Great Stouru

Poslední nocleh v Anglii jsme měli zajištěný v industriálním prostředí londýnského předměstí **Dartfordu**. Předchozí dvě místa byla rozhodně hezčí, ale svou funkci

dartfordský hotel splnil a byl vhodným východiskem pro poslední den, kdy byl na programu Londýn. Cestou do Dartfordu jsme ještě měli na programu podívat se na slavnou **Greenwichskou hvězdárnu**. Nepodařilo se to. Londýn se chystal na olympiádu a oblast kolem Greenwiche byla natolik kvůli přípravám rozkopaná, že se k hvězdárně rozumně zajet nedalo. Kdybych ji už neviděl o 44 roků dříve, bylo by mě to asi hodně mrzelo. Zkrátka, výchozí bod pro počítání zeměpisné šířky jsme neviděli a místo něj jsme poznali, co to je velkoměsto krátce před olympiádou.

Cesta domů měla z velké části proběhnout v noci ze soboty na neděli. Proto program byl dělán tak, aby řidiči před cestou měli volno, které je nejen nařizováno pracovními předpisy, nýbrž beze sporu i opravdu zcela nutné. U našeho zájezdu to znamenalo den v **Londýně** bez používání našeho zájezdového autobusu. Velká Británie musí být pro řidiče z kontinentu mimořádně náročná kvůli levostrannému provozu. Ten působil i problémy s nastupováním a vystupováním, když české autobusy mají dveře na pravé straně. V Londýně využili k výstupu a večer i k nástupu jednosměrku u Trafalgarského náměstí; mohli zastavit u chodníku a dovezli nás do samého centra. Parkovat tam ovšem samozřejmě nemohli, to odjeli někam dále na vyhrazené místo. A že to opravdu nebylo blízko, jsme poznali před odjezdem, kam autobus přijel kvůli neprůjezdnosti ulic asi s 45minutovým zpožděním.

Společná procházka Londýnem byla navzdory dešti zajímavá a vedla kolem neznámějších objektů. Hlavní sídlo britských metodistů se sice asi mezi ně neřadí, ale naše cesta vedla kolem něj, a protože si wesleyovské spirituality velice vážím, měl jsem z toho, že jsme je viděli, opravdu radost. Rozchod jsme pak měli před **Buckinghamským palácem**, kde jsme strávili dost času čekáním na výměnu stráží.

Methodist Central Hall

Během prohlídky Londýna jsem se začal cítit být nějak indisponovaný, dostavila se únava a zřejmě i zvýšená teplota, a tento stav trval i během noční cesty domů. A tak jsme individuální program volili odpočivný; čas jsme strávili především ve velikém a uvnitř zajímavě a velkoryse řešeném **Britském muzeu**, kde Evi pilně prohlížela bohaté sbírky a já využíval bohaté možnosti k odpočívání.

Při procházení Londýnem mě pochopitelně zajímaly patrové autobusy. Přirozeně probíhá jejich obměna, ale ty klasické, s otevřeným vstupem a výstupem po levé straně úplně vzadu bylo stále ještě vidat.

British Museum - exteriér

British Museum - interiér

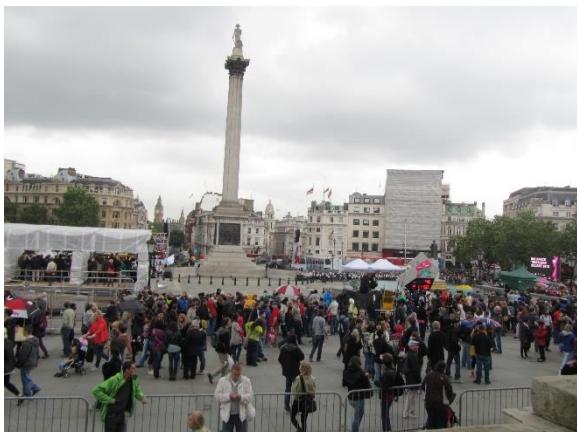

Londýnská městská povrchová doprava

Neopomněli jsme navštívit jednu kavárnu, kde jsme i cosi pojedli. Nešlo o žádný pozoruhodný podnik, ale svou roli, tedy poskytnout občerstvení a odpočinek, splnila.

Evinka plně respektovala mou indispozici, a tak jsme se se značným předstihem vypravili na místo srazu⁴, tedy na **Trafalgarské náměstí**, a protože jsme měli času opravdu hodně a já jsem byl s to únavu přemoci kvůli návštěvě nedalekého nádraží Charing Cross, zašli jsme se ještě podívat tam, a pak už jsme spolu s Járou a Dani sedíce očekávali na opožděný příjezd našeho autobusu.

⁴ Dvojice přepravující se na dálku letecky se tento sraz už netýkal.

Trafalgar Square

Čekání na autobus (Jára fotil)

Zajímavý a pro fotografování inspirující byl i závěrečný průjezd Londýnem. Naše cesta pak vedla zas k Chunnelu, vlak nás odvezl do Calais a obvyklou trasou přes Belgii, maastrichtský cíp Nizozemí a Německo se vrátili domů. Mně nebylo dobře, měl jsem zřejmě zvýšenou teplotu, nicméně si vzpomínám, že mi moc dobře udělal v jednom v noci otevřeném motorestu koupěný jogurt, po němž jakoby zdravotní problémy ustaly.

Zájezd byl z časového hlediska poměrně krátký, avšak myslím, že ta nejdůležitější anglická místa k vidění zahrnul – hlavní město, obě nejslavnější univerzitní města, sídlo anglikánského arcibiskupa, rodiště nejslavnějšího anglického dramatika, ... Rok 2011, kdy jsme na zájezd jet nemohli, zůstal výjimkou a v prázdninové zájezdové praxi jsme pokračovali až do roku 2019. V roce 2020 pak přišel nejen koronavirus obecně prakticky vylučující cestování, nýbrž i můj nádor a s ním značné omezení možností. Je úžasné, co vše jsme do mých pětasedmdesátin mohli vidět.

28. dubna 2022, v den Jardových nedožítých 75. narozenin